

[Sigsgaard.]

nenserne også i praksis som ligeværdige borgere også med ret til at danne en selvstændig ligeberettiget stat.

Trods Abba Ebans allersæneste udspil er der jo desværre ikke meget, der tyder på, at Israel er parat til at give de nødvendige indrømmelser. Israel sigter i stedet mod, at flygtningene opsuges i nabolandene og de tilbageblevne integreres i Israel.

Stormagterne har et stort ansvar for konflikten opståen og for den nuværende krig. De bidrag, de yder de krigsførende lande, gives på ingen måde for at sætte fart i udviklingen eller løse andre problemer, men for at opnå profit enten direkte eller gennem større indflydelse. Uden stormagtsstøtte ville det være vanskeligere for Israel at føre sin ekspansionistiske politik, og de forældede feudale systemer og oberstregimerne ville hurtigere blive afløst af bedre systemer.

En anden grundlæggende forudsætning for fred er derfor, at stormagtsinteresserne gradvis presses ud af Mellemøsten, og det magter hverken de progressive kræfter i Israel eller i de arabiske lande, herunder befrielsesbevægelserne, at gøre for øjeblikket. Der er altså ingen grund til optimisme. På lang sigt kan man håbe, at udviklingen i de arabiske lande går imod virkelig socialisme, og at befrielsesfronterne kan fremme denne udvikling, samt at socialistiske kræfter i Israel vinder frem. Deres holdning til konflikten er langt mere afbalanceret og acceptabel end den officielle israelske politik, sådan som det bl. a. fremgik af det socialistiske parti MAPAMs udspil for nylig. Håbet for Mellemøsten ligger i en udvikling mod venstre i såvel de arabiske lande som i Israel, men en sådan udvikling netop i dette område vil Vesten og USA desværre nok bekæmpe af al magt, fordi de vil føle den som en alvorlig trussel mod hele det kapitalistiske system.

I en enkelt henseende minder konflikten Kina-Sovjet om Mellemøsten. Også her står striden bl. a. om grænser påtvunget af en stormagt. Under Manchudynastiet tvang det zaristiske Rusland en række ulige traktater igennem, der dels betød, at Kina måtte afgive over 5 mill. km² af sit territorium, dels at de nye kinesiske grænser blev strategisk uholdbare. Over for Burma,

Nepal, Pakistan og Afghanistan blev grænserne lagt om gennem forhandlinger i 1960-63. Med Indien kom det til grænsekrigen i 1962. Sovjet derimod nægtede at forhandle med Kina om grænseomlægninger. Kina har forlangt 600.000 km² tilbage — som et kuriosum kan nævnes, at Formosa har forlangt alle 5 mill. km² tilbage.

Fra 8. marts 1963, da den kinesiske regering officielt fremsatte sine krav til Sovjet, er konflikten stadig blevet skærpet. Meningsforskelle om socialismens udvikling spillede ind. Kineserne kritiserede skarpt den sovjetiske statskapitalisme som hvad man kaldte den revisionistiske vej. Sovjet standse derefter omkring 1960 sin udviklingsbistand til Kina. Modsætningerne skærpedes også af Sovjets tilnærmelser til det USA, der indtog en yderst fjendtlig holdning over for Kina.

Kineserne følte sig truet af denne udvikling og satte med al kraft ind på at udvikle deres egne kernevåben. Sovjetunionen trak tropper til Ussurifloden, og uanset hvem der startede grænsekampene, måtte de jo næsten komme. Striden om Ydre Mongoliet, der løsrev sig fra Kina i 1921, og som Kina nægter at anerkende som selvstændig stat, er nok endnu alvorligere end Ussurikonflikten. Den sovjetiske troppeopmarch med langdistanceraketter langs grænsen mellem Ydre og Indre Mongoliet er urovækkende, bl. a. når man tænker på, at den kinesiske forsøgsstation for kernevåben i Lop Nor i Sinkiang ikke ligger ret langt væk. Endnu mere urovækkende er det, at Sovjet nu koncentrerer striden omkring Dzungariapasset mellem Sinkiang og sovjetisk Kazakstan, der fra tidernes morgen har været indfaldsvejen til Kina. Det er det eneste sted, hvor en traditionel hær kan trænge ind i denne bjergrige og tyndt befolkede provins, der er vanskelig at forsvare og samtidig er rig på olie og mineraler, også uran. Hertil kommer, at hovedparten af dens befolkning er tyrkisk-tartariske folk, der tit har været i modsætningsforhold til den kinesiske regering.

Til det sidste må man håbe, at en krig mellem Sovjet og Kina kan undgås, men mange udviklingstræk giver anledning til uro. Når man betænker, hvor ulige de traktater, der i sin tid blev påtvunget Kina, var, og hvor forholdsvis moderate de kinesi-